

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 29.6.2026
COM(2026) 342 final

2026/0184 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu allkirjastamise kohta

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Indoneesia oli 2025. aastal ELi suuruselt 30. kaubanduspartner maailmas ja ELi viies kaubanduspartner Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) riikide seas, samas kui EL oli Indoneesia suuruselt neljas kaubanduspartner, kelle arvele langes 6 % kogu tema kaubandusest. Kahe partneri kahepoolse kaubanduse maht oli 2025. aastal 28,9 miljardit eurot, kusjuures ELi ekspordi rahaline väärtus oli 10,2 miljardit eurot ja ELi impordi rahaline väärtus 18,7 miljardit eurot. ELi ja Indoneesia kahepoolse teenuskaubanduse maht oli 2024. aastal 9,3 miljardit eurot, kusjuures ELi ekspordi maht oli 5,8 miljardit eurot ja impordi maht 3,5 miljardit eurot. 2024. aastal oli ELi välismaiste otseinvesteeringute maht Indoneesias 24,7 miljardit eurot, samal ajal kui Indoneesia välismaiste otseinvesteeringute maht ELis oli 1,3 miljardit eurot.

23. aprillil 2007 andis nõukogu komisjonile loa pidada läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) riikidega, mille hulka kuulub ka Indoneesia. Selle loaga nähti ette võimalus pidada ASEANi liikmetega kahepoolseid läbirääkimisi.

15. oktoobril 2013 andis nõukogu ELi uue, Lissaboni lepingust tuleneva pädevuse alusel komisjonile loa ASEANi riikidega käimasolevaid läbirääkimisi laiendada, et käsitleda ka investeeringute kaitset.

13. juulil 2016 volitas nõukogu komisjoni pidama Indoneesiaga läbirääkimisi laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu üle.

Läbirääkimisi laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu üle alustasid Indoneesia kaubandusminister Thomas Lembong ja ELi suursaadik Indoneesias Vincent Guérend ametlikult 19. juulil 2016. Läbirääkimised hõlmasid investeeringute kaitset. Pärast Euroopa Kohtu 16. mai 2017. aasta arvamust 2/15 otsustati siiski, et investeeringute kaitse osa peaks olema reguleeritud eraldiseisva lepinguga (edaspidi „investeeringute kaitse leping“). Komisjon teavitas kaubanduspoliitika komiteed oma otsusest eraldada investeeringute kaitse leping laiaulatuslikust majanduspartnerluslepingust 2021. aastal, kui läbirääkimisi pärast COVID-19 pandeemiat taasalustati.

Läbirääkimised Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu ning investeeringute kaitse lepingu üle viidi edukalt lõpule 23. septembril 2025, eesmärgiga luua uusi võimalusi ja õiguskindlust partneritevahelises kaubanduses ja investeeringutes.

Investeeringute kaitse lepingu õiguslikult läbivaadatud tekst on avalikustatud ja kättesaadav järgmise lingi kaudu:

[Lepingute tekst – Kaubandus ja majandusjulgeolek – Euroopa Komisjon](#)

Komisjon esitab järgmised nõukogu otsuste ettepanekud:

- ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu allkirjastamise kohta;
- ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu sõlmimise kohta;

- ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu allkirjastamise kohta;
- ettepanek: nõukogu otsus Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu sõlmimise kohta.

Lisatud ettepanek nõukogu otsuse kohta on õigusakt Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu allkirjastamise kohta.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Enne investeringute kaitse lepingu üle peetavate läbirääkimiste lõpuleviimist pidasid EL ja Indoneesia läbirääkimisi partnerlus- ja koostöölepingu üle, millele kirjutati alla Jakartas 9. novembril 2009 ja mis jõustus 1. mail 2014. Leping on aluseks koostööle paljudes valdkondades, sealhulgas inimõiguste ja kaubanduse valdkonnas, ning korrapärasele poliitilisele dialoogile ja valdkondlikule koostööle.

Kui investeringute kaitse leping jõustub, kehtib see koos ELi ja Indoneesia vahelise partnerlus- ja koostöölepinguga kui erileping ning sellest saab ELi ja Indoneesia vaheliste üldiste kahepoolsete suhete lahutamatu osa. Kahes lepingus ei ole vastuolulisi sätteid.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Investeringute kaitse leping on täielikult kooskõlas liidu tegevuspõhimõtetega ega nõua ELi reeglite, õigusnormide ega standardite muutmist üheski reguleeritud valdkonnas. Lisaks kindlustatakse investeringute kaitse lepinguga täielikult ELi ja Indoneesia õigus kehtestada oma territooriumil õigusnorme, et saavutada selliseid õiguspäraseid poliitilisi eesmärke nagu avalik kõlblus, sotsiaal- ja tarbijakaitse, eraelu puutumatus ja andmekaitse, kestlik areng ja kultuurilise mitmekesisuse edendamine ja kaitse.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Materiaalõiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artiklis 207 on sätestatud, et liidu ühise kaubanduspoliitika (mis hõlmab ka välismaiseid otseinvesteeringuid) osaks on kaubanduslepingute üle läbirääkimiste pidamine ja nende sõlmimine.

Arvestades, et investeringute kaitse lepingu peamine eesmärk on luua ELi ja Indoneesia vahel paremad tingimused välismaiste otseinvesteeringute arendamiseks ning kehtestada selliste investeringute kaitseks vajalik kord, on materiaalsoiguslik alus ELi toimimise lepingu artikkel 207.

Arvestades kavandatava lepingu eset, on asjakohane, et komisjon esitaks ettepaneku nõukogule.

- **Menetlusõiguslik alus**

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 5 on sätestatud, et kui kavandatav leping ei ole seotud eranditult või peamiselt ühise välis- ja julgeolekupoliitikaga, esitab komisjon nõukogule ettepaneku. Nõukogu võtab vastu otsuse, millega antakse luba leping allkirjastada.

Komisjon teeb ettepaneku anda luba Euroopa Liidu ja Indoneesia vaheline investeringute kaitse leping allkirjastada, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.

Lepingu allkirjastamist lubava kavandatava otsuse menetlusõiguslik alus on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 5.

- **Liidu pädevus**

Vastavalt Euroopa Kohtu 16. mai 2017. aasta arvamusele 2/15 ELi ja Singapuri vabakaubanduslepingu kohta kuuluvad kõik investeeringute kaitse lepinguga hõlmatud valdkonnad ELi ainupädevusse ning täpsemalt ELi toimimise lepingu artikli 207 kohaldamisalasse. Kohus kinnitas ELi ainupädevust ühise kaubanduspoliitika raames vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 207 lõikele 1 ja artikli 3 lõikele 2.

Sellest tulenevalt peab liit investeeringute kaitse lepingu allkirjastama vastavalt nõukogu otsusele, mille aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 5, ja leping sõlmitakse vastavalt nõukogu otsusele, mille aluseks on ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 6, kui Euroopa Parlamendilt on saadud nõusolek.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Investeeringute kaitse lepingus, nagu see on nõukogule esitatud, ei käsitleta küsimusi, mis ei kuulu ELi ainupädevusse.

- **Proportsionaalsus**

Investeeringute kaitse leping on sobiv vahend, et luua välismaiste otseinvesteeringute arenguks parem keskkond ning kehtestada vajalik kord selliste investeeringute kaitseks ELi ja kolmanda riigi vahel. Puuduvad alternatiivid, mis võimaldaksid sellist kaitset õiguslikult siduvaks muuta.

Algatusega taotletakse otseselt välistegevuse valdkonnas seatud liidu eesmärki ja toetatakse poliitilist prioriteeti „EL kui tugevam tegija rahvusvahelisel tasandil“. Algatus on kooskõlas ELi üldise strateegia eesmärgiga teha koostööd teistega ja töötada vastutustundlikult ümber oma välised partnerlussuhted, et saavutada ELi välistegevuses seatud sihid. See aitab saavutada ELi kaubandus- ja arengueesmärke.

- **Vahendi valik**

Käesolev ettepanek on kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikega 5, milles nähakse ette, et otsused rahvusvaheliste lepingute allkirjastamise kohta võtab vastu nõukogu. Käesoleva ettepaneku eesmärgi saavutamiseks ei ole võimalik kasutada ühtki muud õiguslikku vahendit.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Enne ja pärast läbirääkimisi teavitati ELi liikmesriike korrapäraselt ning nendega konsulteeriti nõukogu kaubanduspoliitika komitee vahendusel, sealhulgas selle teenuseid ja investeeringuid käsitlevas allkomitees suuliselt ja kirjalikult läbirääkimiste erinevate aspektide üle. Parlamendi rahvusvahelise kaubanduse komisjoni kaudu hoiti Euroopa Parlamendi korrapäraselt kursis läbirääkimiste tulemustega ja konsulteeriti temaga. Läbirääkimiste tulemusena jooksvalt koostatud teksti levitati kogu protsessi vältel mõlemas institutsioonis.

Paralleelselt läbirääkimistega tellis komisjon ELi ja Indoneesia vahelise laiaulatusliku partnerluslepingu [jätkusuutlikkuse mõjuhinnangu](#).

Jätkusuutlikkuse mõjuhinnangus, mis valmis 2019. aasta septembris, et toetada läbirääkimisi vabakaubandus- ja investeringute kaitse lepingu üle, uuriti, kuidas läbiräägitava laiaulatusliku partnerluslepingu kaubandus- ja investeerimissätted võivad mõjutada majanduslikke, sotsiaalseid, inimõiguslaseid ja keskkonnaküsimusi ELis ja Indoneesias. Mõjuhinnang tugines analüüsile, mis esitati 2009. aastal tehtud jätkusuutlikkuse mõjuhinnangus, millega toetati piirkondadevahelisi läbirääkimisi ELi-ASEANI kaubanduslepingu üle, kuid selles esitati ajakohasemat teavet ning keskenduti selgelt üksnes Indoneesiaga peetavate kahepoolsete läbirääkimiste eripärale ja võimalikule mõjule.

Üldiselt jõuti jätkusuutlikkuse mõjuhinnangus järeldusele, et lepingul peaks olema positiivne mõju mõlemale lepinguosalisele ja nende ühiskonnale kõigi peamiste majandusnäitajate (SKP, heaolu, ülemaailmne ja kahepoolne kaubandus) lõikes, kusjuures nende suhteline ulatus Indoneesias on kahe riigi majanduse suhtelise suuruse erinevuste tõttu suurem kui ELis.

Jätkusuutlikkuse mõjuhinnangu kontekstis ja läbirääkimiste vältel andis komisjon kodanikuühiskonna organisatsioonidele võimaluse teha oma hääl kuuldavaks, esitada küsimusi ning aidata kaasa usaldusväärsele, tõendus põhisele ja läbipaistvale ühiskondlikule arutelule. Selleks korraldati spetsiaalsed kodanikuühiskonna dialoogid, seminar Indoneesia kohalikele sidusrühmadele, kahepoolseid kohtumisi, küsitlusi ja veebipõhiseid uuringuid.

Lisaks on komisjon läbirääkimiste käigus ja oma läbipaistvuspoliitikat järgides oma veebisaidil avaldanud ja korrapäraselt ajakohastanud läbirääkimisvoorude aruandeid, tekstiettepanekuid, pressiteateid, teabelehti ja taustteabe materjale.

- **Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Laiulatusliku partnerluslepingu mõjuhinnangu koostas komisjoni kaubanduse peadirektoraadi tellimisel sõltumatute konsultatsiooniettevõtete konsortsium, mida juhtis Development Solutions.

- **Mõjuhinnang**

ELi ja Kagu-Aasia riikide vaheliste kahepoolsete vabakaubanduslepingute üle peetavaid läbirääkimisi käsitleti mõjuhinnangus, mis koostati ajal, mil komisjon esitas ettepaneku läbirääkimisvolituste ning ELi ja ASEANi vabakaubanduslepingu kohta.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Investeringute kaitse lepingu suhtes ei kohaldata õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi menetlusi.

- **Põhiõigused**

Ettepanek ei mõjuta põhiõiguste kaitset liidus.

4. MÕJU EELARVELE

Investeringute kaitse lepingul puudub negatiivne finantsmõju ELi eelarvele.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Investeringute kaitse leping sisaldab institutsioonilisi sätteid, millega nähakse ette lepingu rakendamist, toimimist ja mõju pidevalt jälgivate rakendusasutuste struktuur.

Investeeringute kaitse lepingu institutsiooniliste sätete peatükiga luuakse komitee, mille peamine ülesanne on jälgida ja lihtsustada lepingu rakendamist ja kohaldamist.

Komitee vahetab lepingu rakendamisega seotud teemadel arvamusi kodanikuühiskonna dialoogis osalevate kodanikuühiskonna esindajatega.

Investeeringute kaitse lepinguga luuakse ka sisenõuanderühmad, kus on tasakaalustatult esindatud sõltumatud kodanikuühiskonna organisatsioonid, ning need on loodud paljusid sidusrühmi kaasava lähenemisviisi põhjal, hõlmates asjaomaseid majandus-, sotsiaal- ja keskkonnaküsimustega tegelevaid huvirühmi. Sisenõuanderühmad võivad esitada arvamusi ja soovitusi investeeringute kaitse lepingu toimimise ja rakendamise kohta ning kohtuvad kord aastas.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Investeeringute kaitse lepingu sätetega kehtestatakse õigusraamistik investorite ja nende investeeringute kaitseks ELi ja Indoneesia territooriumidel. Investeeringute kaitse leping tagab sobiva tasakaalu ühelt poolt investorite ja nende investeeringute kaitse ning teiselt poolt valitsuste õiguse vahel kehtestada avalikes huvides õigusnorme.

Investeeringute kaitset käsitlevas jaos sisalduvad sisulised kohustused kajastavad täpselt ELi reformitud lähenemisviisi, mis on lisatud kõikidesse seni sõlmitud ELi lepingutesse. Eelkõige kinnitatakse asjakohastes sätetes lepinguosaliste reguleerimisõigust ja kinnitatakse, et investeeringute suhtes kohaldatav õigusraamistik võib muutuda, sealhulgas viisil, mis võib konkreetseid investeeringuid kahjustada.

Investeeringute kaitset käsitlevate sätete aluseks on selged ja täpsed normid, mis annavad välisinvestoritele põhitagatised otsustamisel, kas investeerida vastavalt ELi või Indoneesiasse. Lisaks mittediskrimineerimiskohustustele hõlmavad need tagatised kaitset ilma hüvitiseta sundvõõrandamise eest, õiglase ja võrdse kohtlemise ning füüsilise julgeolekuga seotud kohustusi, sõja või muu relvastatud konflikti tõttu tekkinud kahju hüvitamist ning rahaliste vahendite vaba ülekandmist. Oluline on see, et sätetes määratletakse täpselt asjaolud, mille korral võib lugeda lepinguosalise õiglase ja võrdse kohtlemise standardit rikkunuks, piirates seeläbi märkimisväärselt kaalutusõigusel põhineva tõlgendamise võimalusi vaidluste korral.

Nende kaitsenormide suhtes kohaldatakse ka konkreetseid erandeid, mille eesmärk on säilitada vajaduse korral täiendav poliitiline manööverdamisruum, sealhulgas usaldatavusnõuetega seotud erandite, julgeolekuerandite ja üldiste erandite kaudu.

Investeeringute kaitse lepingut toetab ka korralik vaidluste lahendamise mehhanism, mis hõlmab a) investori ja riigi vahelist vahendamist ja b) riikidevaheliste vaidluste lahendamist. Riikidevaheliste vaidluste lahendamise mehhanismiga tagatakse, et lepingus sätestatud õigused on kaitstavad ja kohustuste täitmist saab tagada. Samuti kohustuvad EL ja Indoneesia taasalustama läbirääkimisi ühe lepinguosalise ja teise lepinguosalise investori vaheliste investeeringuvaidluste lahendamise üle ning maksustamise meetmeid ja sundvõõrandamist käsitlevate tõlgendamissuuniste üle hiljemalt investeeringute kaitse lepingu jõustumise kuupäeval. Seda tehes lepivad pooled kokku, et võtavad arvesse asjaomastel rahvusvahelistel foorumitel investeerimisvaidluste lahendamise reformimisel tehtud edusamme.

- **Lepingu allkirjastamine ja tekst**

Investeeringute kaitse lepingu tekst esitatakse nõukogule koos käesoleva ettepanekuga.

Vastavalt aluslepingutele tagab komisjon investeeringute kaitse lepingu allkirjastamise, eeldusel et see hiljem sõlmitakse.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu allkirjastamise kohta

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 207 lõike 4 esimest lõiku koostoimes artikli 218 lõikega 5,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

ning arvestades järgmist:

- (1) 23. aprillil 2007 andis nõukogu komisjonile loa pidada läbirääkimisi vabakaubanduslepingu üle Kagu-Aasia Maade Assotsiatsiooni (ASEAN) riikidega, mille hulka kuulub ka Indoneesia. Selle loaga nähti ette kahepoolsete läbirääkimiste võimalus.
- (2) 2013. aasta oktoobris laiendas nõukogu oma läbirääkimisjuhiste kohaldamisala, et lisada investeringute kaitset käsitlevad sätted.
- (3) 13. juulil 2016 volitas nõukogu komisjoni pidama Indoneesiaga läbirääkimisi laiaulatusliku majanduspartnerluslepingu, sealhulgas investeringute kaitse üle. Võttes arvesse Euroopa Liidu Kohtu 16. mai 2017. aasta arvamust 2/15, otsustati sõlmida eraldi investeringute kaitse leping.
- (4) Läbirääkimised Euroopa Liidu ja Indoneesia vahelise investeringute kaitse lepingu (edaspidi „leping“) üle viidi edukalt lõpule 23. septembril 2025 nagu laiaulatuslikku majanduspartnerluslepingut käsitlevad läbirääkimisedki.
- (5) Indoneesiaga investeringute kaitse korra loomise kaudu peaks leping tagama liidu ühise kaubanduspoliitika edendamise.
- (6) Seetõttu tuleks leping allkirjastada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Käesolevaga antakse luba allkirjastada Euroopa Liidu ja Indoneesia vaheline investeringute kaitse leping, tingimusel et kõnealune leping sõlmitakse.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*